WIKIPEDIA

Manipura lingvo

La **manipura lingvo** (aŭ **Meitei-lon**, ankaŭ **Meitei-lol**) estas la unua lingvo kaj lingvafrankao en la sudorienta himalaja ŝtato Manipuro, en nordorienta Barato. Ĝi estas la oficiala lingvo en registaraj oficejoj. Oni parolas la manipuran ankaŭ en la barataj ŝtatoj Asamo kaj Tripuro, kaj en Bangladeŝo kaj Mjanmao.

La manipura jam pruviĝas esti granda integraliga faktoro inter ĉiuj etnaj grupoj en Manipuro kiuj uzas ĝin por komuniki inter si.

La manipuran agnoskas, per la nomo "Manipuri", la Barata Unio, kaj ĝi estas inkludita en la listo de tabelaj (aŭ konstitucie oficialaj) lingvoj. (Ĝi estas inkludita en la 8-a tabelo de la 71-a aldono de la konstitucio en 1992). Oni instruas la manipuran kiel fakon ĝis la post-bakalaŭra nivelo (Ph.D.) en universitatoj de Barato, aparte de tio ke ĝi estas perilo de instruado ĝis la antaŭbakalaŭra nivelo en Manipuro.

Oni ne konfuzu la manipuran kun la biŝnuprija (hindarja lingvo, laŭ klasifado de lingvistoj) de la biŝnuprijaj manipuranoj kiuj pretendas, disputate kaj negate de la manipurlingvanoj, ke la biŝnuprija estis parolata en Manipuro inter la 13-a kaj 19-a jarcentoj.

Manipura lingvo	
Meitei-lon	
Parolata en	nordorienta Barato, Bangladeŝo, Mjanmao
Parolantoj	3 3 milionoj
Skribo	Orienta nagaria, Meitei Mayek[1]
Lingvistika klasifiko	
Ĉino-tibeta	
Tibeto-birma	
Manipura (aŭ Meiteia)	
Lingva statuso	2 vundebla
Lingvaj kodoj	
ISO 639-3	mni
Glottolog	mani1292
Angla nomo	Meitei
Franca nomo	meitei

Enhavo

Sonoj

Skribsistemo

Literaturo

prikultura

prilingva

Notoj kaj referencoj

Eksteraj ligiloj

Sonoj

La manipura estas tona lingvo.

Skribsistemo

La manipura havis sian propran skribsistemon nomitan Meitei-mayek, kiu estis uzata ĝis en la 18-a jarcento. Ĝian plej fruan uzon oni datis je la 11-a kaj 12-a jarcentoj p.K. Tiu sistemo deriviĝas de la tibeta grupo de skribsistemoj, mem derivitaj de la Gupta Brahmi. Poste, kaj aparte kun la komenco de brita rego en 1891, la orienta nagaria skribo pli bone konata kiel la bengala skribo, adoptiĝis kaj estas aktuale uzata. Tamen, iuj klopodas revivigi la skribsistemon Meitei-mayek.

Aldone estas iuj tekstoj de la Maring-a kaj Limbu-a triboj de Manipuro, ankaŭ kiujn oni skribis uzante la Meitei-mayek-on.

Literaturo

prikultura

- Brara, N. Vijaylakshmi. (1998). *Politics, society, and cosmology in India's North East*. Delphi: Oxford University Press.
- Budha, W. (1992). *Indigenous games of the Meiteis*. Manipuro: Wangkeimayum Publications.
- Singh, M. Kirti. (1988). *Religion and culture of Manipur*. Delhio: Manas Publications.
- Singh, M. Kirti. (1993). *Folk culture of Manipur*. Delhio: Manas Publications.

prilingva

- Bhat, D. N. S.; & Ningomba, S. (1997). *Manipuri grammar*. Munkeno: Lincom Europa.
- Chelliah, Shobhana L. (1990). Experiencer subjects in Manipuri. En V. M. Manindra & K. P. Mohanan (Eds.), *Experiencer subjects in South Asian languages* (paĝoj 195-211). Stanford: Center for the Study of Language and Information.
- Chelliah, Shobhana L. (1992). Tone in Manipuri. In K. L. Adams & T. J. Hudak (eld.), *Papers from the first annual meeting of la Southeast Asian Linguistics Society 1991* (pp. 65–85). Tempe, AZ: Arizona State University.
- Chelliah, Shobhana L. (1992). Bracketing paradoxes in Manipuri. In M. Aronoff (eld.), *Morphology now* (pp. 33–47). Albany: State University of New York Press.
- Chelliah, Shobhana L. (1994). Morphological change and fast speech phenomena in la Manipuri verb. In K. L. Adams & T. J. Hudak (eld.), *Papers from the second annual meeting of the Southeast Asian Linguistics Society 1992* (paĝoj 121-134). Tempe, AZ: Arizona State University.
- Chelliah, Shobhana L. (1997). *A grammar of Meithei*. Berlino: eldonejo Mouton de Gruyter. ISBN 0-19-564331-3.
- Chelliah, Shobhana L. (2002). Early Meithei manuscripts. €n C. I. Beckwith (eld.), *Medieval Tibeto-Burman languages: PIATS 2000: Tibetan studies: Proceedings of la ninth seminar of the International Association of Tibetan Studies, Leiden 2000* (pp. 59–71). Leiden, Nederlando: eldonejo Brill.
- Chelliah, Shobhana L. (2002).glossary of 39 basic words in archaic and modern Meithei. In C. I. Beckwith (Ed.), *Medieval Tibeto-Burman lingvoj: PIATS 2000: Tibetan studies: Proceedings of the ninth seminar of the International Association of Tibetan Studies, Leiden 2000* (paĝoj 189-190). Leiden, Nederlando: eldonejo Brill.
- Chelliah, Shobhana L. (2004). Polysemy through metonymy: the case of Meithei pi 'grandmother'. *Studies in Language*, *28* (2), 363-386.
- Singh, Ningthoukhongjam Khelchandra. (1964). *Manipuri to Manipuri & English dictionary*.

Notoj kaj referencoj

1. ↑ Manipuri Grammar, Vocabulary, kaj Phrase Book (http://books.google.com/books?vid=0LyĥXB1B-lhWXJTo1wRP&id=0L3M1OmJhesC&pg=PA1&lpg=PA1&dq=manipuri&as_brr=1#PPA15,M1) - 1888 Assam Secretariat Press

Eksteraj ligiloj

- pri la skribsistemo "Meetei Mayek" (paĝoj anglaj) (http://tabish.freeshell.org/eeyek/)
- enkonduko al la manipuran lingvo (paĝoj anglaj) (http://tabish.freeshell.org/eeyek/mani_intro.html)
- lernu paroli la manipuran, kun helpo pri prononco (paĝoj anglaj) (http://tabish.freeshell.org/manipuri/)
- plia manipura lingvokurso (ankaŭ anglaj) (http://www.e-pao.net/epPageExtractor.asp?src=education.Learn_Manipuri.html)
- kurso pri la manipura skribsistemo (http://www.e-pao.net/epPageSelector.asp?src=meetei_mayek_keys&ch=manipur)
- poezio en la manipura lingvo (http://www.e-pao.net/epPageExtractor.asp?src=MeiteiMayek.meetei_mayek_Poems.html../)

Elŝutita el "https://eo.wikipedia.org/w/index.php?title=Manipura_lingvo&oldid=6123009"

Ĉi tiu paĝo estis lastafoje redaktita je 19:15, 1 mar. 2017.

La teksto disponeblas laŭ la permesilo Krea Komunaĵo Atribuite-Samkondiĉe 3.0 Neadaptita; eble aldonaj kondiĉoj aplikeblas. Vidu la uzkondiĉojn por detaloj.